Anna Grygorowicz, Elżbieta Kraszewska, Małgorzata Omilian-Mucharska

O szkoleniu bibliotecznym on-line Biblioteki Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego raz jeszcze

Forum Bibliotek Medycznych 3/1 (5), 169-194

2010

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MUZEUM HISTORII POLSKI

Mgr inż. Anna Grygorowicz
Mgr Elżbieta Kraszewska
Mgr Małgorzata Omilian-Mucharska
Gdańsk - GUMed

O SZKOLENIU BIBLIOTECZNYM ONLINE BIBLIOTEKI GŁÓWNEJ GDAŃSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO RAZ JESZCZE

Abstrakt

W roku akademickim 2005/2006 Biblioteka Główna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, wtedy jeszcze Akademii Medycznej w Gdańsku, zastosowała, dla wszystkich studentów I roku studiów e-learning, jako formę realizacji obowiązkowych zajęć z przedmiotu *Przysposobienie biblioteczne*.

W referacie przedstawiono podstawowe założenia wdrożonego projektu, wprowadzone w okresie funkcjonowania kursu modyfikacje oraz planowane dalsze zmiany. Dokonano również, w oparciu o zgromadzone w panelu administracyjnym szkolenia dane, analizy efektywności tych zajęć. Autorki zinterpretowały także uzyskane, dzięki badaniom ankietowym, opinie studentów o prowadzonych przez Bibliotekę zajęciach.

Wprowadzenie

Tematyka szkoleń użytkowników bibliotek medycznych, w tym zagadnienia związane z prowadzeniem obowiązkowych zajęć dla osób przyjętych na I rok studiów, obecna była już wielokrotnie w czasie corocznych konferencji organizowanych przez środowisko bibliotekarzy medycznych.

W Bibliotece Głównej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego od roku akademickiego 2005/2006 wszyscy studenci I roku odbywają obowiązkowe szkolenie biblioteczne w formie e-learningu. Geneza podjęcia tej decyzji, prace koncepcyjne, przygotowawcze i wdrożeniowe, zostały szczegółowo przedstawione w referacie tych samych autorek zatytułowanym *Szkolenie biblioteczne on-line jako nowoczesna forma zajęć dla studentów I roku Akademii Medycznej w Gdańsku* zaprezentowanym w ramach XXV Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych w czerwcu 2006 w Lublinie-Kazimierzu Dolnym[1]. Przyjęte przez nas rozwiązanie oraz stworzony w Bibliotece GUMed program do realizacji zajęć bibliotecznych przez Internet, spotkały się z zainteresowaniem bibliotekarzy medycznych. Zaowocowało to

[1] Treść referatu dostępna jest w *Annales Academiae Medicae Gedanensis* 2007; t. 37, s. 175-186 oraz w materiałach konferencyjnych 25. Jubileuszowej Konferencji Problemowej Bibliotek Medycznych zamieszczonych w *Biuletynie EBIB* dostępnym online pod adresem: http://www.ebib.info/publikacje/matkonf/25kpbm/grygorowicz_kraszewska_2.php

wdrożeniem całości naszego szkolenia lub jego części, w 5 bibliotekach, w tym w czterech medycznych i, co dla nas ważne, w Bibliotece Głównej Politechniki Gdańskiej. Otrzymujemy również zapytania o jego szczegóły z innych bibliotek zarówno państwowych, jak i prywatnych uczelni wyższych z całej Polski.

Na przestrzeni lat koncepcja i forma szkolenia nie uległy znaczącej zmianie, w dalszym ciągu składa się ono bowiem z 3 części:

1. treści merytorycznych (w postaci hipertekstu), rozmieszczonych na poszczególnych ekranach i zawierających podstawowe informacje o systemie biblioteczno-informacyjnym Uczelni, sposobach korzystania z bibliotecznych zbiorów i usług, obowiązujących regulaminach, itp.,
2. testu online zawierającego 20 pytań uzupełnionego krótką anonimową ankietą,
3. panelu administracyjnego pozwalającego na:
   a) zarządzanie listami studentów (zgodnie z kierunkami, rodzajami i trybami studiów),
   b) rejestrowanie daty i ilości podjętych prób zaliczenia testu oraz uzyskanego wyniku,
   c) statystyki odpowiedzi na pytania zawarte w testach i ankietach.

Co i jak zmieniliśmy

W czasie czteroletniego okresu realizacji zajęć przez Internet wprowadziliśmy w szkoleniu następujące zmiany:

- próg zaliczający podniesiony został z 51 do 75% (2007/2008),
- stworzono bazę pytań testowych oraz mechanizm, dzięki któremu pytania generowane są indywidualnie dla każdego studenta w sposób losowy; jednocześnie odpowiedzi przyporządkowane konkretnemu pytaniu wyświetlane są każdorazowo w różnej kolejności (2006/2007),
- rozszerzono informację, jaką student uzyskuje po wysłaniu testu - wskazuje ona, jaki wynik uzyskał z testu, na które pytania udzielił błędnych odpowiedzi i jak brzmią prawidłowe (2006/2007),
- umożliwiono studentom sprawdzenie online, po uprzednim zalogowaniu się: czy i kiedy zaliczyli test, z jaką punktacją i jaki jest próg zaliczający (2006/2007),
- okres, w jakim należy zaliczyć szkolenie ograniczony został do końca semestru zimowego (2008/2009),
- rozbudowano panel administracyjny (2006/2007).

W 2007 roku przygotowano również angielską wersję tych zajęć, obowiązującą studentów I roku English Division.

Na szczególną uwagę zasługują zmiany wprowadzone w panelu do zarządzania szkoleniem. Obecnie daje on większe możliwości w zakresie przetwarzania

informacji o studentach, wydziałach, kierunkach i trybach studiów, a także pozwala administratorowi szkolenia na:

- tworzenie bazy pytań kontrolnych wraz z możliwością grupowania ich tematycznie,
- generowanie, na bazie zgromadzonych pytań, w zależności od grupy studentów oraz kierunku i trybu studiów, różnych testów o zaplanowanej wcześniej strukturze; przygotowując test każdorazowo określa się, stosownie do potrzeb: wysokość progu zaliczającego, język testu, łączną ilość pytań w teście, ilość pytań z poszczególnych grup tematycznych oraz definiuje się grupę studentów zobligowaną do odbycia tak skonfigurowanej pracy kontrolnej; istnieje również możliwość dołączenia do testu wcześniej przygotowanej dowolnej anonimowej ankiety; każdy test może być uzupełniony o redagowane przez bibliotekarzy użyteczne dla studentów informacje dodatkowe, pojawiające się w momencie wyświetlenia testu na ekranie monitora; test może być także w każdym momencie zablokowany, tj. niedostępny dla studentów, przy zachowaniu dostępności treści całego szkolenia,
- śledzenie statystyk ilości prawidłowych i nieprawidłowych odpowiedzi udzielonych na każde z pytań testu, co pozwala na modyfikację tych treści szkolenia, które – na co wskazuje duża liczba błędnych odpowiedzi – wymagają szerszego omówienia lub lepszej prezentacji,
- tworzenie różnego rodzaju anonimowych ankiet, zawierających dowolną ilość pytań o charakterze półotwartym oraz odpowiednie informacje dla ankietowanych i o ankietowanych,
- pozyskiwanie danych do elektronicznych protokołów zaliczeniowych,
- generowanie różnorodnych statystyk: dla różnych testów, grup studentów oraz przedziałów czasowych, z możliwością prezentacji wyników także w procentach.

Analiza efektywności realizowanych zajęć

Biblioteka monitoruje zainteresowanie studentów odbyciem szkolenia oraz efektywność szkoleń. Do tego celu wykorzystuje się odpowiednie funkcje panelu, które pozwalają na:

1. kontrolę liczby osób, które zaliczyły test w poszczególnych miesiącach oraz na koniec semestru,
2. obserwację ilości prób podejmowanych przez poszczególnych studentów w celu zaliczenia testu,
3. monitorowanie osiąganych wyników,
4. pozyskiwanie opinii studentów o szkoleniu wyrażanych w odpowiedziach na pytania ankiety dołączonej do testu.

Biblioteka dysponuje danymi statystycznymi z czterech ostatnich lat prowadzenia szkoleń online (patrz załączniki nr 1 i 2), tj. od roku akademickiego 2005/2006 do

2008/2009 i te dane zostaną poddane analizie. Łącznie w tym okresie szkolenie odbyło **4.576 osób**.

A. Studenci polscy

Aby zaliczyć szkolenie studenci muszą podać swoje imię, nazwisko i numer albumu. W informacjach przekazywanych studentom Biblioteka zobowiązywała ich do odbycia szkolenia we wrześniu (rok akademicki 2005/2006 i 2006/2007) i październiku (rok akademicki 2007/2008 i 2008/2009). Zaliczanie testu w czasie obrazuje wykres 1.

W pierwszych dwóch latach wydawano w Uczelni tradycyjne legitymacje studenckie, które można było odbierać z dziekanatów już od początku września. Ci, którzy tak uczynili, mieli możliwość odbycia szkolenia i zaliczenia testu przed rozpoczęciem roku akademickiego – tak postąpiło prawie 50% studentów.

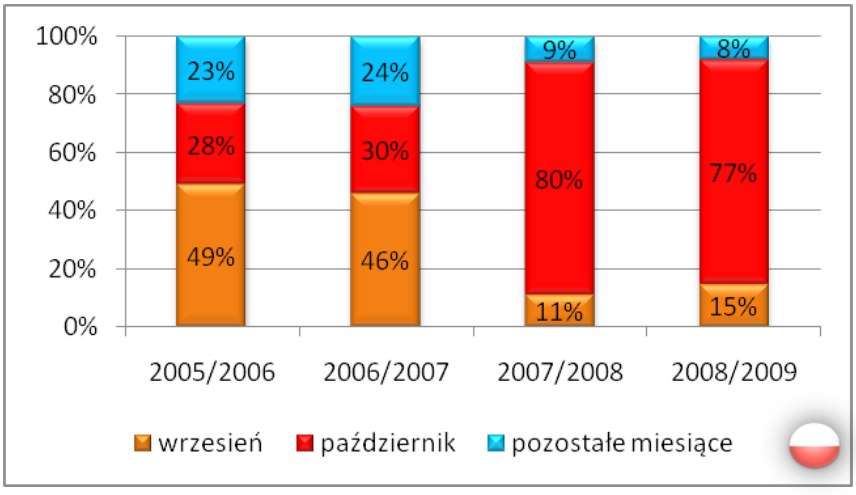

Wykres 1. Zaliczanie testu w czasie (studenci polscy)

Z chwilą wprowadzenia elektronicznych legitymacji studenckich, odbieranych w momencie immatrykulacji, tj. pod koniec września i na początku października, studenci mieli mniej czasu na zaliczenie szkolenia jeszcze we wrześniu – tak uczyniło mniej niż 15% z nich.

Istotny jest fakt, iż znakomita większość studentów zaliczyła test w dwóch pierwszych miesiącach roku akademickiego. Dodatkowo, w ostatnich dwóch latach, do końca października szkolenie pomyślnie zakończyło ponad 90% zobligowanych studentów.

W roku akademickim 2005/2006 oraz 2006/2007, aby zaliczyć test składający się z 20 pytań, należało udzielić minimum 11 prawidłowych odpowiedzi (51%),

w dwóch następnych latach - 15 (75%). Procentowy udział osób, które zaliczyły test w pierwszej próbie prezentuje wykres 2.

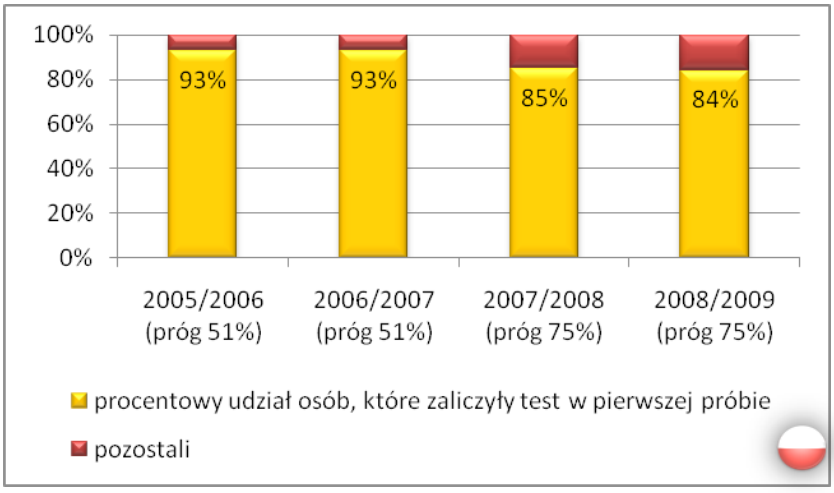

Wykres 2. Procentowy udział osób, które zaliczyły test w pierwszej próbie (studenci polscy)

Przy progu zaliczającym ustalonym na 51%, bez problemu test zaliczyło 93% studentów. Podwyższenie progu zaliczającego spowodowało obniżenie liczby osób, które zaliczyły test w pierwszej próbie. Nadal jednak ponad 80% studentów za pierwszym razem zaliczyło test. Znaleźli się jednak i tacy nieliczni, którzy wielokrotnie generowali testy, udzielając odpowiedzi na zawarte w nich pytania zapewne „na chybił trafił". W ostatnich latach, co niepokojące, zaobserwowaliśmy zarówno wzrost liczby takich studentów, jak i liczby podejmowanych przez nich prób (obecny rekord to 50!) w celu zaliczenia zajęć.

Analizując wyniki testu, należy stwierdzić, że w badanym okresie procent osób, które uzyskały maksymalną liczbę punktów jest podobny i oscyluje w granicach 10%. Przeciętnie studenci uzyskiwali – przy wymaganym progu 51% - 82-83%, natomiast przy progu 75% - 87-88% (wykres 3). Zapewne wyższy próg zaliczający mobilizuje studentów do głębszego zapoznania się z treścią szkolenia, co skutkuje uzyskiwaniem lepszych wyników z testu.

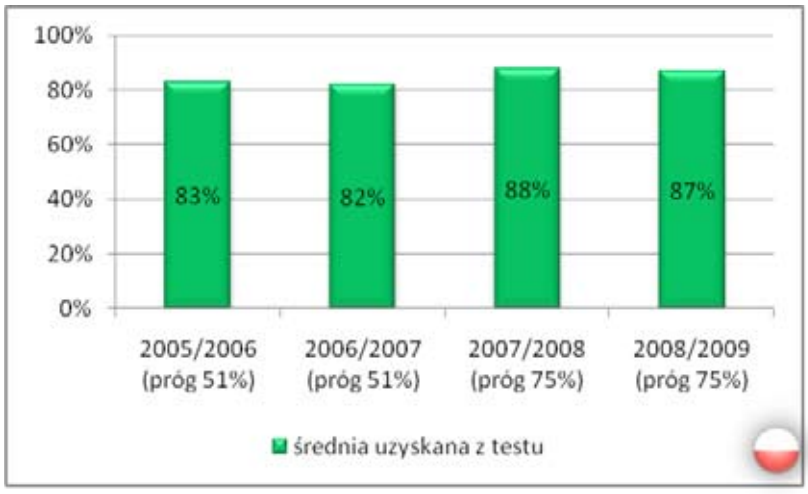

Wykres 3. Średnia uzyskana z testu (studenci polscy)

Analizując odpowiedzi na pytania dołączonej do testu ankiety, którą musiał wypełnić każdy student (wykresy 4,5,6), należy podkreślić, że:

- akceptacja studentów I roku dla elektronicznej formy zajęć prowadzonych przez Bibliotekę online wzrosła od poziomu 78% w roku wdrożeniowym (2005) do poziomu 87% w roku akademickim 2006/2007 i utrzymuje się na tym samym poziomie; jednocześnie procent osób negatywnie oceniających zajęcia przez Internet w tym samym okresie zmalał z 14% do 3%,
- studenci uznali, że zaproponowane w szkoleniu sposoby nawigacji i poruszania się pomiędzy poszczególnymi ekranami jest łatwe i logiczne – w roku akademickim 2005/2006 – takich osób było 78%, w pozostałych okresach – 82-83%,
- treść zawarta w szkoleniu została przedstawiona w sposób zrozumiały i jasny – tak stwierdziło 75% studentów w roku 2005/2006, a w pozostałych okresach – od 84% do 86%.

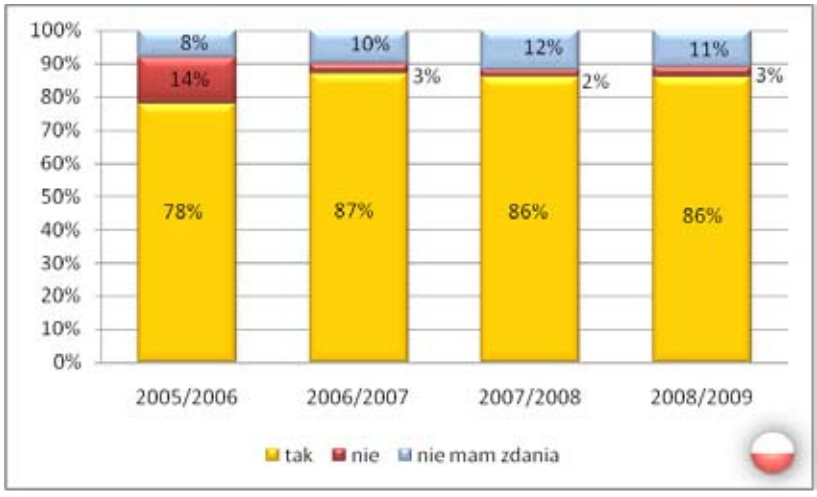

Wykres 4. Odpowiedzi na pytanie: Czy szkolenie biblioteczne w wersji elektronicznej jest dogodną formą zapoznania się z funkcjonowaniem Biblioteki? (studenci polscy)

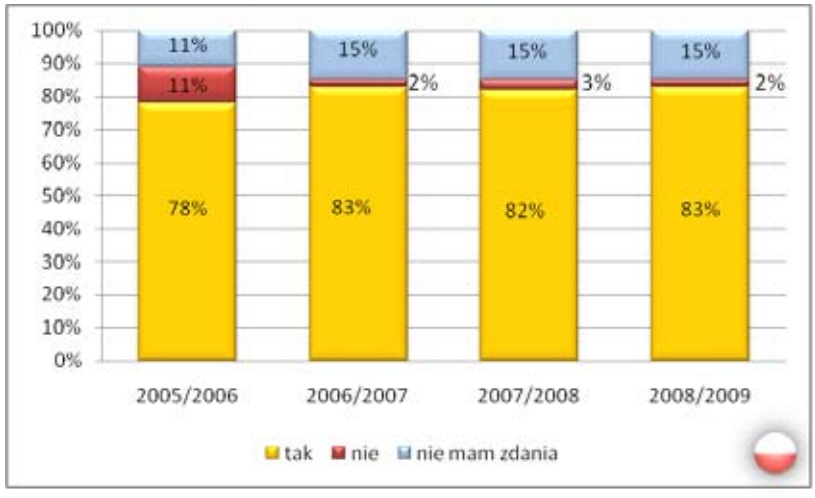

Wykres 5. Odpowiedzi na pytanie: Czy poruszanie się po szkoleniu było łatwe i logiczne? (studenci polscy)

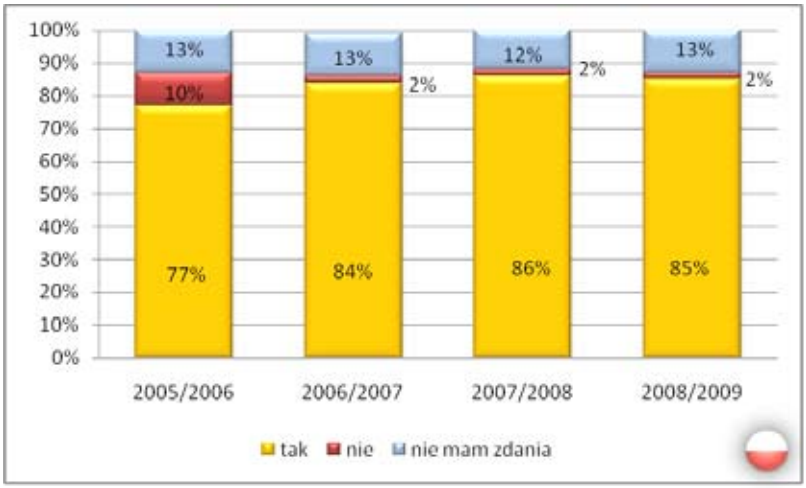

Wykres 6. Odpowiedzi na pytanie: Czy treść szkolenia została przedstawiona w sposób zrozumiały? (studenci polscy)

Osoby, które odpowiedziały „nie" przynajmniej na jedno z pytań ankiety w uzasadnieniu swojej opinii pisały, że:

- lepszą formą nauki jest szkolenie prowadzone „na żywo" przez bibliotekarza, dające możliwość bezpośredniego kontaktu, zadawania pytań, uczestniczenia w zajęciach praktycznych („komputer wszystkiego nie wytłumaczy"),
- mają trudności z dostępem do Internetu i z obsługą komputera,
- szkolenie jest zbyt obszerne (jedni uważali, że zawiera za dużo informacji, inni oczekiwali więcej szczegółów), za długie, zabiera za dużo cennego czasu, zbyt pracochłonne; jeden ze studentów żałował, że w szkoleniu jest za mało odnośników pokazujących „pismem obrazkowym" opisywane zagadnienia, a inny napisał, że „nikt tego nie czyta",
- treść szkolenia jest niejasna, mało przejrzysta, skomplikowana i zawiera za dużo odnośników, a zbyt mało przykładów i praktycznych ćwiczeń.

Pełni inspiracji studenci wskazywali na konieczność stworzenia indeksu wszystkich haseł w formie praktycznej wyszukiwarki oraz zmianę technologii z Flash'a na taką, która pozwoliłaby na korzystanie z funkcji Ctrl+F, co umożliwiłoby łatwe znalezienie poszukiwanej informacji i dzięki temu jeszcze szybsze zaliczenie testu.

Należy podkreślić, że powyższe trudności wskazywało tylko 2-3% studentów odbywających w ostatnich trzech latach zajęcia obowiązkowe. Corocznie wypowiedzi studentów są analizowane i służą do udoskonalania szkolenia. Dodatkowo trzeba wyjaśnić, że w razie jakichkolwiek pytań i wątpliwości pojawiających się podczas kursu, studenci mogą zawsze skorzystać z polecanych im w szkoleniu form kontaktu

z bibliotekarzem za pomocą telefonu, poczty elektronicznej lub komunikatora GG. Taka możliwość istniała od momentu wdrożenia zajęć online, ale, jak dotąd, nikt z niej nie skorzystał.

Warto tu także przytoczyć niektóre barwne, naszym zdaniem, wypowiedzi ankietowanych studentów o szkoleniu:

- „dla kogoś, kto nie był w bibliotece jest to nie do pojęcia",
- „nie wiadomo gdzie są odpowiedzi",
- „trochę zamotane, ale można przeżyć",
- „jest zakręcone",
- „jest zawiłe i pełne pułapek",

a ukoronowaniem niech będą „lekko filozoficzne" odpowiedzi pewnego młodzieńca udzielone na trzy kolejne pytania ankiety:

- Pytanie 1. – odpowiedź: nie, ponieważ: „jestem leniwy",
- Pytanie 2. – odpowiedź: nie, ponieważ: „nie jestem trzeźwy",
- Pytanie 3. – odpowiedź: nie, ponieważ: „dochodzę do sedna materii bytu".

B. Studenci English Division

Ze względu na rok wdrożenia szkolenia online (rok akademicki 2007/2008) posiadane dane dotyczą tylko okresu dwóch lat (patrz załącznik nr 2).

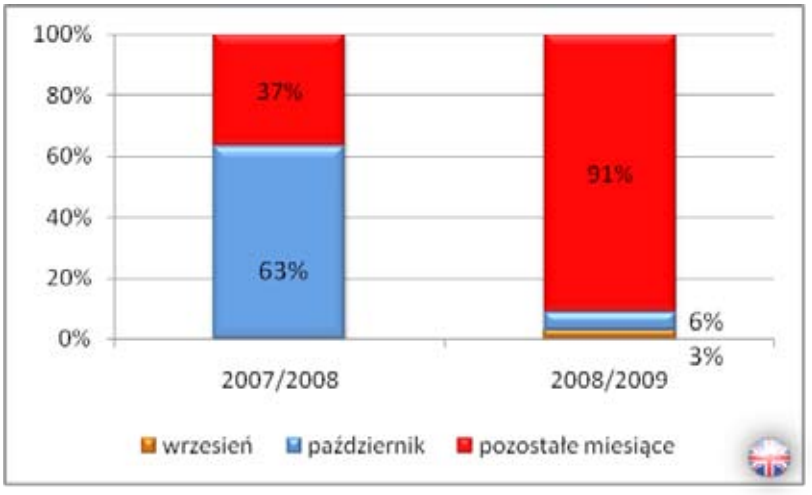

Wykres 7. Zaliczanie testu w czasie (studenci English Division)

Studenci English Division wykazali mniejsze zainteresowanie niż studenci polscy wczesnym zaliczeniem szkolenia bibliotecznego (wykres 7). W ostatnim roku akademickim tylko nieliczni odbyli je do końca października, dopiero zbliżający się

koniec semestru zmobilizował tą grupę studentów do wypełnienia testu kontrolnego - w styczniu 2009 r. 67% uzyskało zaliczenie przedmiotu.

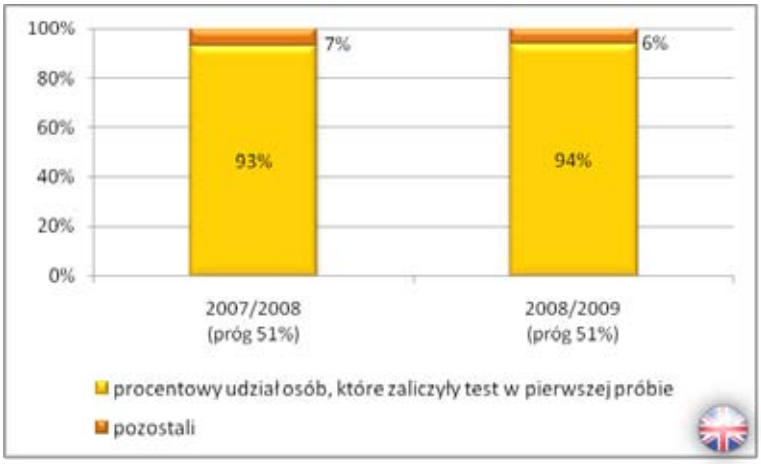

Wykres 8. Procentowy udział osób, które zaliczyły test w pierwszej próbie (studenci English Division)

Przedstawione na powyższym wykresie nr 8 dane wskazują, że bardzo wysoki odsetek studentów odbył szkolenie i zaliczył test już za pierwszym razem – 93% (2007/2008) i 94% (2008/2009). Niewielu z nich musiało podjąć dwie próby lub więcej (maksymalnie 6 w obu okresach). Średnio z testu studenci uzyskiwali ponad 80% (wykres 9), a bezbłędnie na pytania kontrolne w 2007/2008 odpowiedziało 7%, a w 2008/2009 – tylko 4% rozpoczynających studia na I roku English Division.

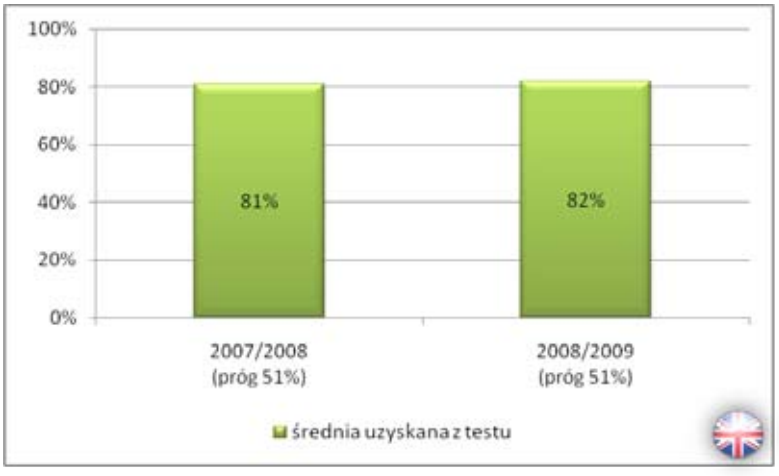

Wykres 9. Średnia uzyskana z testu (studenci English Division)

Podobne wyniki uzyskali studenci polskojęzyczni w roku akademickim 2005/2006 i 2006/2007, kiedy to próg zaliczający test wynosił 51%.

Na wszystkie trzy pytania ankiety uzyskano podobne odpowiedzi (wykresy 10,11,12), pozytywne kształtowały się na poziomie od 53 do 56%, odsetek odpowiedzi negatywnych jest niewielki (1-3%), zastanawia jedynie bardzo wysoka (od 43 do 46%) liczba studentów, którzy wybrali odpowiedź „nie mam zdania".

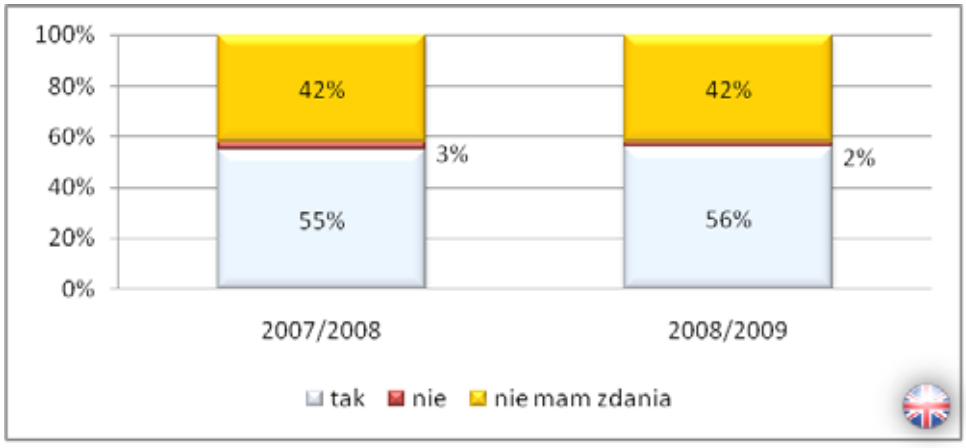

Wykres 10. Odpowiedzi na pytanie: Czy szkolenie biblioteczne w wersji elektronicznej jest dogodną formą zapoznania się z funkcjonowaniem Biblioteki? (studenci English Division)

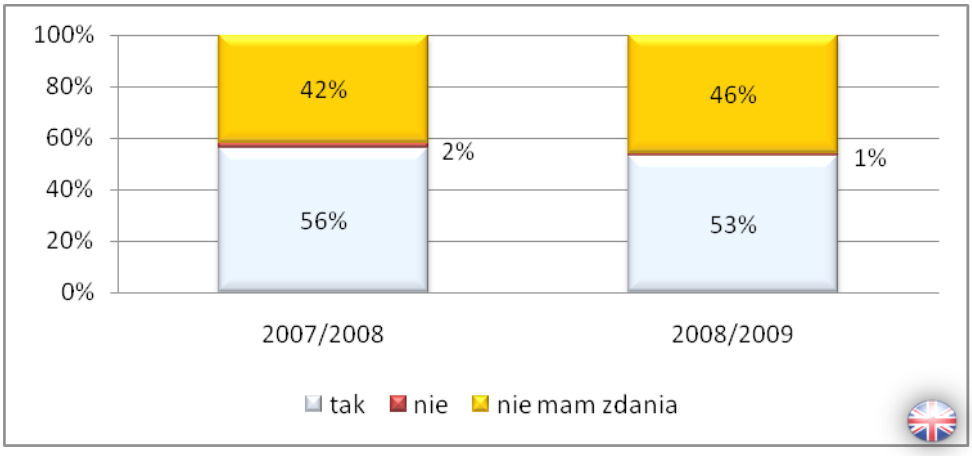

Wykres 11. Odpowiedzi na pytanie: Czy poruszanie się po szkoleniu było łatwe i logiczne? (studenci English Division)

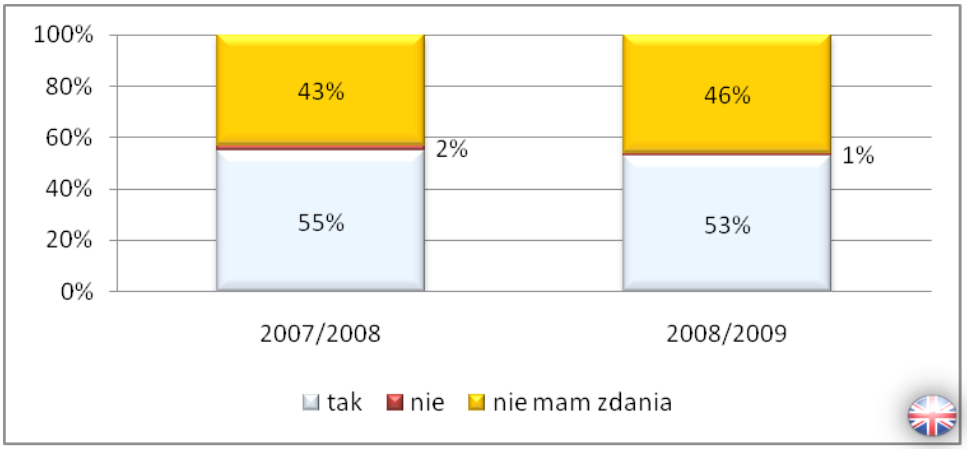

Wykres 12. Odpowiedzi na pytanie: Czy treść szkolenia została przedstawiona w sposób zrozumiały? (studenci English Division)

Co w przyszłości?

W bliższej i dalszej przyszłości planujemy doskonalenie szkolenia online poprzez:

- wprowadzenie ograniczenia ilości podejmowanych przez studenta prób zaliczenia testu do 3 (począwszy od roku akademickiego 2009/2010),
- podział szkolenia na moduły i wprowadzenie cząstkowych testów kontrolnych po każdym z nich, przy zastosowaniu zasady, iż warunkiem przejścia do kolejnego modułu jest zaliczenie poprzedniego,
- przygotowanie szczegółowych ankiet pozwalających na uzyskanie bardziej miarodajnych opinii studentów o szkoleniu.

Jednocześnie prowadzimy i będziemy prowadzić nadal prace modyfikujące panel administracyjny szkolenia w kierunku jeszcze lepszego dostosowania go do naszych potrzeb. Najważniejszym zadaniem jest zapewnienie prawidłowego archiwizowania wypełnionych przez studentów testów tak, aby zawsze możliwy był do nich dostęp.

Podsumowanie

Analiza zebranych danych oraz nasze doświadczenie zdobyte na przestrzeni czterech lat realizacji szkolenia bibliotecznego metodą e-learningu wskazują jednoznacznie, że studenci bez problemów przyswajają prezentowane treści oraz akceptują taką formę zajęć, uważając ją za dogodną, a bibliotekarze z satysfakcją angażują się w aktualizację treści zajęć i modernizację kursu.

Biblioteka Główna GUMed oprócz *Szkolenia bibliotecznego online* dla studentów I roku, realizuje także metodą e-learningu obowiązkowe kursy z zakresu naukowej informacji medycznej, na poziomie studiów licencjackich, magisterskich

i doktoranckich. Do zarządzania i prezentacji treści zajęć wykorzystywane jest wolne oprogramowanie CMS, natomiast do administrowania danymi studentów i przygotowywania i przeprowadzania testów stosowany jest własny panel administracyjny, ten sam, który wykorzystujemy przy realizacji szkolenia bibliotecznego.

Jak wskazuje nasze doświadczenie, e-learning – przy wszystkich swoich zaletach – wymaga:

- aktualizacji stosowanej technologii, bowiem stale pojawiają się nowe programy oferujące więcej użytecznych i wszechstronnych rozwiązań,
- ustawicznej kontroli i modyfikacji treści umieszczonych w szkoleniu, bowiem Biblioteka zmienia się nieustannie,
- stałego doskonalenia się bibliotekarzy odpowiadających merytorycznie za szkolenie, w zakresie syntetycznego i jasnego prezentowania informacji,
- poszukiwania bardziej efektywnych sposobów kontroli wiedzy i umiejętności nabytych przez studentów w czasie odbywania szkolenia.

Jako bibliotekarze cieszymy się, że udało się w naszej Bibliotece stworzyć i wprowadzić w życie szkolenie w formie e-learningu. A co ważne, nasze rozwiązanie satysfakcjonuje nie tylko nas i naszych studentów, ale też inni bibliotekarze uważają je za dobre i warte zastosowania do edukacji studentów w swoich macierzystych bibliotekach. I właśnie współpraca z bibliotekami innych uczelni jest dla nas owocną inspiracją do dalszego rozwijania i doskonalenia naszego pomysłu.

Załącznik nr 1. Tabele danych – studenci polscy

Tabela 1. Zaliczanie testu w czasie

	2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009	
	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%	liczba osób	%
wrzesień	456	**49**	545	**46**	128	**11**	163	**15**
październik	263	**28**	352	**30**	902	**80**	825	**77**
razem wrzesień-październik	719	**77**	897	**76**	1030	**91**	988	**92**
łącznie	938	**100**	1180	**100**	1130	**100**	1077	**100**

Tabela 2. Statystyki testu zaliczonego przez studentów polskich

	2005/2006 (próg 51%)		2006/2007 (próg 51%)		2007/2008 (próg 75%)		2008/2009 (próg 75%)	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
test zaliczyło (osoby)	938	**100**	1139	**100**	1130	**100**	1077	**100**
test w pierwszej próbie zaliczyło (osoby)	868	**93**	1061	**93**	966	**85**	903	**84**
maksymalna liczba prób podjętych przez studenta	8	**-**	15	**-**	22	**-**	50	**-**
średnio z testu uzyskano	-	**83**	-	**82**	-	**88**	-	**87**
100% z testu uzyskało (osoby)	96	**10**	95	**8**	145	**13**	121	**11**
z minimalnym wynikiem test zaliczyło (osoby)	33	**4**	48	**4**	130	**12**	175	**16**

Tabela 3. Statystyki odpowiedzi studentów polskich na pytania ankiety

	2005/2006		2006/2007		2007/2008		2008/2009	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
ilość zebranych ankiet	938	100	1139	100	1130	100	1077	100
Pytanie 1. Czy szkolenie biblioteczne w wersji elektronicznej jest dogodną formą zapoznania się z funkcjonowaniem Biblioteki?								
tak	731	**78**	989	**87**	968	**86**	924	**86**
nie	136	**14**	39	**3**	26	**2**	29	**3**

nie mam zdania	71	**8**	111	**10**	136	**12**	124	**11**
Pytanie 2. Czy poruszanie się po szkoleniu było łatwe i logiczne?								
tak	731	**78**	941	**83**	929	**82**	894	**83**
nie	104	**11**	26	**2**	31	**3**	25	**2**
nie mam zdania	103	**11**	172	**15**	170	**15**	158	**15**
Pytanie 3. Czy treść szkolenia została przedstawiona w sposób zrozumiały?								
tak	723	**77**	960	**84**	973	**86**	920	**85**
nie	95	**10**	28	**2**	25	**2**	18	**2**
nie mam zdania	120	**13**	151	**13**	132	**12**	139	**13**

Załącznik nr 2. Tabele danych - studenci English Division

Tabela 4. Zaliczanie testu w czasie

	2007/2008		2008/2009	
	liczba osób	**%**	liczba osób	**%**
wrzesień	0	**0**	3	**3**
październik	87	**63**	7	**6**
razem wrzesień – październik	87	**63**	10	**9**
łącznie	137	**100**	114	**100**

Tabela 5. Statystyki testu zaliczonego przez studentów English Division

	2007/2008 (próg 51%)		2008/2009 (próg 51%)	
	liczba	%	liczba	%
test zaliczyło (osoby)	137	100	114	100
test w pierwszej próbie zaliczyło (osoby)	128	93	107	94
maksymalna liczba prób podjętych przez studenta	6	-	3	-
średnio z testu uzyskano	-	81	-	82
100% z testu uzyskało (osoby)	9	7	5	4
z minimalnym wynikiem test zaliczyło (osoby)	7	5	5	4

Tabela 6. Statystyki odpowiedzi studentów English Division na pytania ankiety

	2007/2008		2008/2009	
	liczba	%	liczba	%
ilość zebranych ankiet	137	100	114	100
Pytanie 1. Czy szkolenie biblioteczne w wersji elektronicznej jest dogodną formą zapoznania się z funkcjonowaniem Biblioteki?				
tak	75	55	64	56
nie	4	3	2	2
nie mam zdania	58	42	48	42
Pytanie 2. Czy poruszanie się po szkoleniu było łatwe i logiczne?				
tak	77	56	61	53
nie	3	2	1	1
nie mam zdania	57	42	52	46
Pytanie 3. Czy treść szkolenia została przedstawiona w sposób zrozumiały?				
tak	75	55	60	53
nie	3	2	1	1
nie mam zdania	59	43	53	46

Autorski projekt szkolenia online Biblioteki Głównej GUMed

wrzesień 2005 r. — wdrożenie w BG GUMed projektu szkolenia bibliotecznego online dla studentów I roku

2009 r. — nasz projekt szkolenia online wykorzystuje w różnym zakresie 5 bibliotek (4 biblioteki medyczne i Biblioteka Główna Politechniki Gdańskiej)

Podstawowe elementy projektu [1] - treści merytoryczne

Treści merytoryczne (w postaci hipertekstu), zawierają podstawowe informacje o systemie biblioteczno-informacyjnym Uczelni, sposobach korzystania z bibliotecznych zbiorów i usług, regulaminach, itp., (przy zastosowaniu technologii Flash).

Podstawowe elementy projektu [2] - test online

Test zawiera 20 pytań i uzupełniony jest krótką anonimową ankietą

Podstawowe elementy projektu [3] - panel administracyjny

Panel administracyjny pozwala na:

- zarządzanie listami studentów (zgodnie z kierunkami, rodzajami i trybami studiów)
- rejestrowanie daty i ilości podjętych prób zaliczenia testu oraz uzyskanego wyniku
- statystyki odpowiedzi na pytania zawarte w testach i ankietach

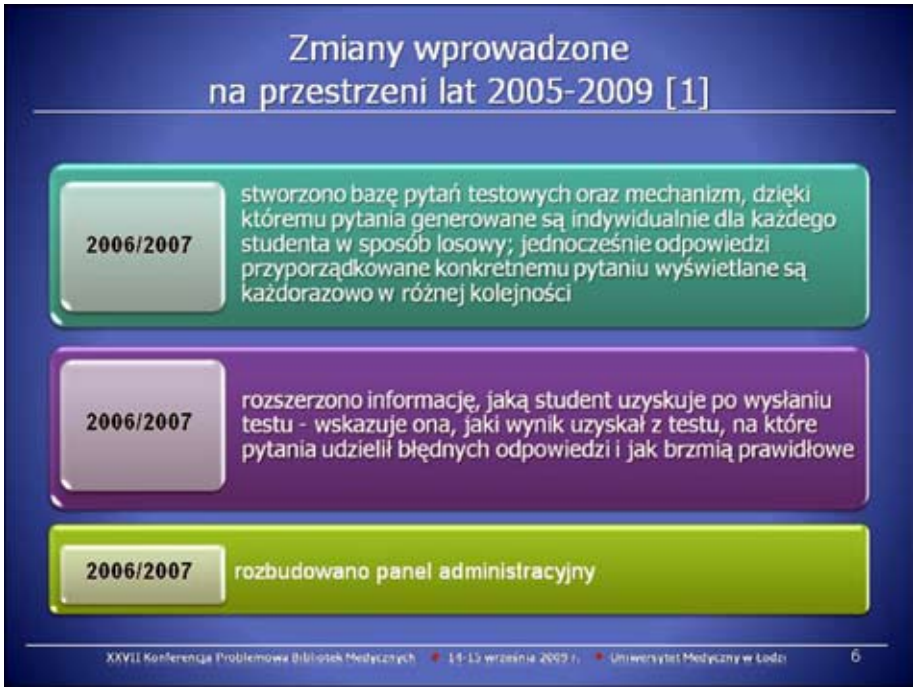
Zmiany wprowadzone
na przestrzeni lat 2005-2009 [1]
2006/2007
stworzono bazę pytań testowych oraz mechanizm, dzięki któremu pytania generowane są indywidualnie dla każdego studenta w sposób losowy; jednocześnie odpowiedzi przyporządkowane konkretnemu pytaniu wyświetlane są każdorazowo w różnej kolejności
2006/2007
rozszerzono informację, jaką student uzyskuje po wysłaniu testu - wskazuje ona, jaki wynik uzyskał z testu, na które pytania udzielił błędnych odpowiedzi i jak brzmią prawidłowe
2006/2007
rozbudowano panel administracyjny
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
14-15 września 2009 r.
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
6

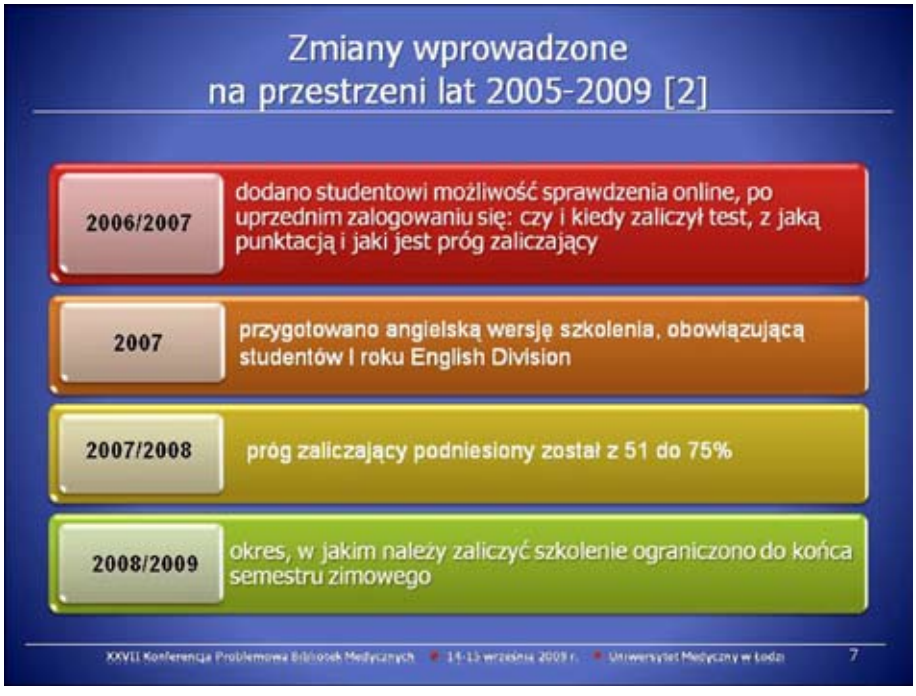
Zmiany wprowadzone
na przestrzeni lat 2005-2009 [2]
2006/2007
dodano studentowi możliwość sprawdzenia online, po uprzednim zalogowaniu się: czy i kiedy zaliczył test, z jaką punktacją i jaki jest próg zaliczający
2007
przygotowano angielską wersję szkolenia, obowiązującą studentów I roku English Division
2007/2008
próg zaliczający podniesiony został z 51 do 75%
2008/2009
okres, w jakim należy zaliczyć szkolenie ograniczono do końca semestru zimowego
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
14-15 września 2009 r.
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
7

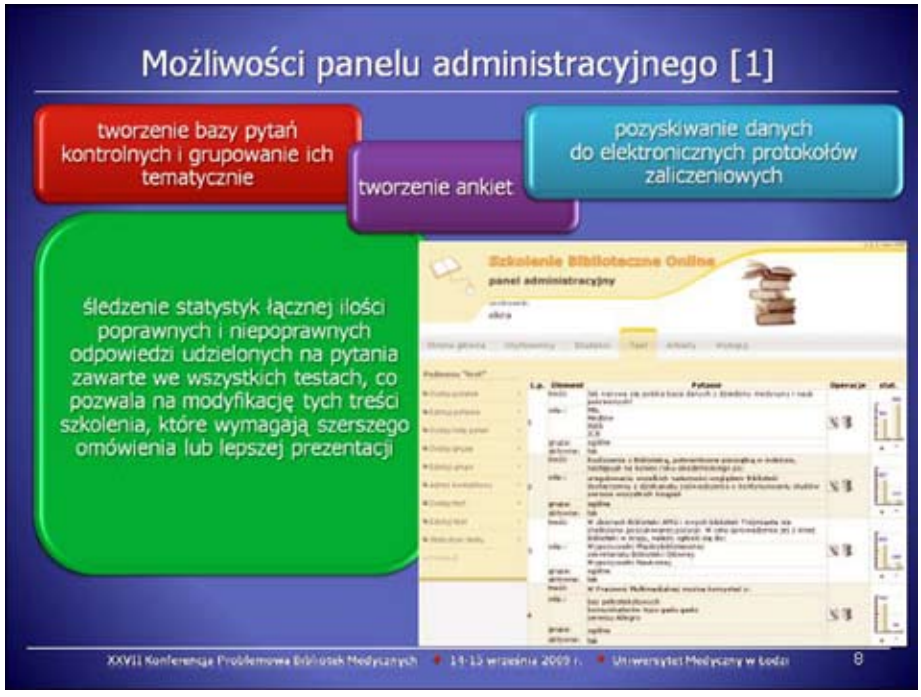
Możliwości panelu administracyjnego [1]
tworzenie bazy pytań kontrolnych i grupowanie ich tematycznie
tworzenie ankiet
pozyskiwanie danych do elektronicznych protokołów zaliczeniowych
śledzenie statystyk łącznej ilości poprawnych i niepoprawnych odpowiedzi udzielonych na pytania zawarte we wszystkich testach, co pozwala na modyfikację tych treści szkolenia, które wymagają szerszego omówienia lub lepszej prezentacji
Szkolenia Biblioteczne Online
panel administracyjny
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
14-17 września 2009 r.
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
8

Możliwości panelu administracyjnego [2]
generowanie różnorodnych statystyk: dla różnych testów, grup studentów oraz przedziałów czasowych, z możliwością prezentacji wyników także w procentach
Szkolenia Biblioteczne Online
panel administracyjny
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
14-17 września 2009 r.
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
9

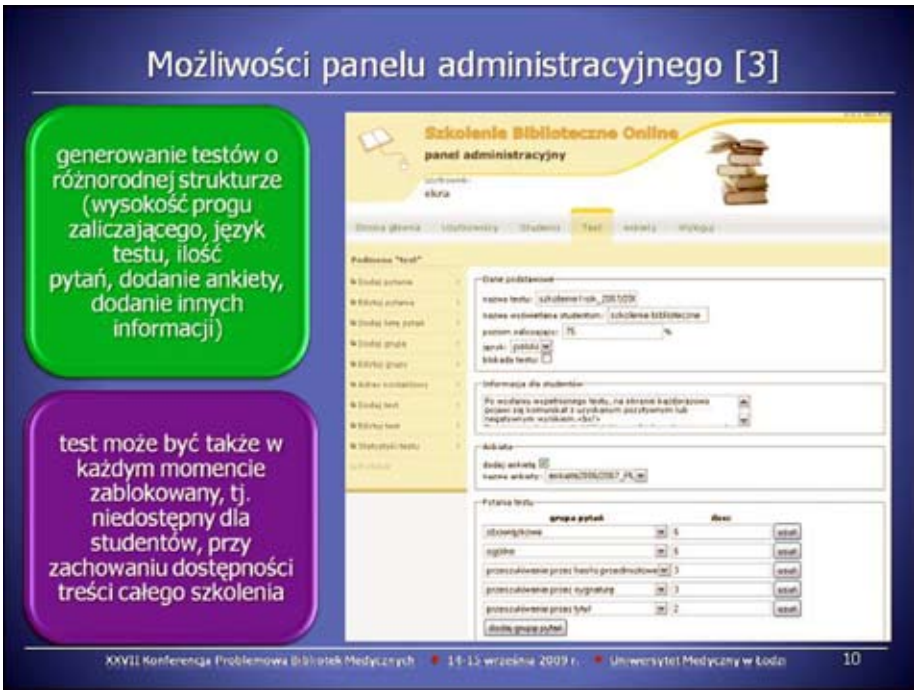
Możliwości panelu administracyjnego [3]
generowanie testów o różnorodnej strukturze (wysokość progu zaliczającego, język testu, ilość pytań, dodanie ankiety, dodanie innych informacji)
test może być także w każdym momencie zablokowany, tj. niedostępny dla studentów, przy zachowaniu dostępności treści całego szkolenia
Szkolenia Biblioteczne Online
panel administracyjny
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
14-15 września 2009 r.
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
10

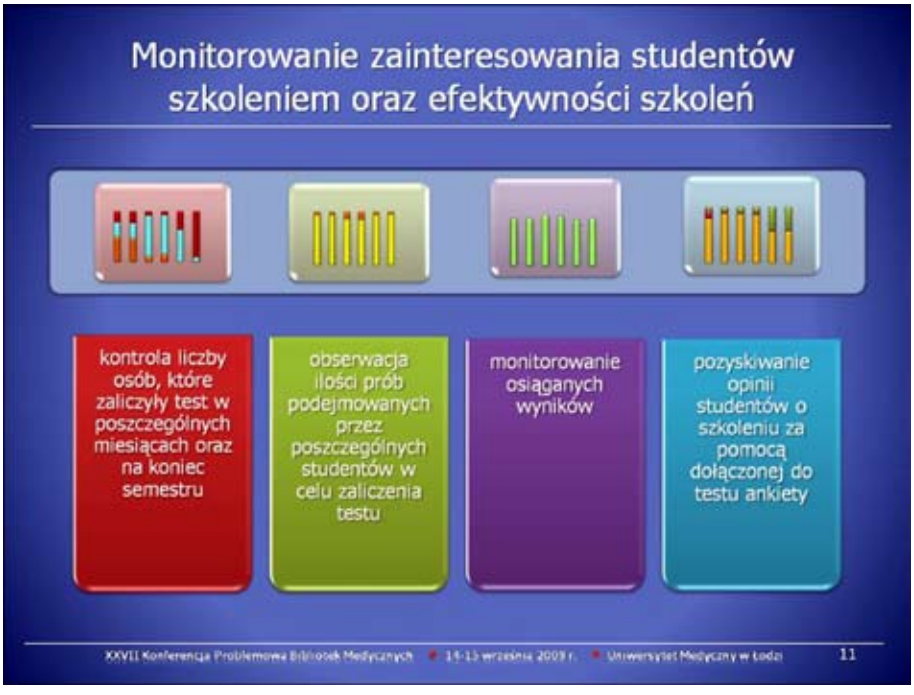
Monitorowanie zainteresowania studentów szkoleniem oraz efektywności szkoleń
kontrola liczby osób, które zaliczyły test w poszczególnych miesiącach oraz na koniec semestru
obserwacja ilości prób podejmowanych przez poszczególnych studentów w celu zaliczenia testu
monitorowanie osiąganych wyników
pozyskiwanie opinii studentów o szkoleniu za pomocą dołączonej do testu ankiety
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
14-15 września 2009 r.
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
11

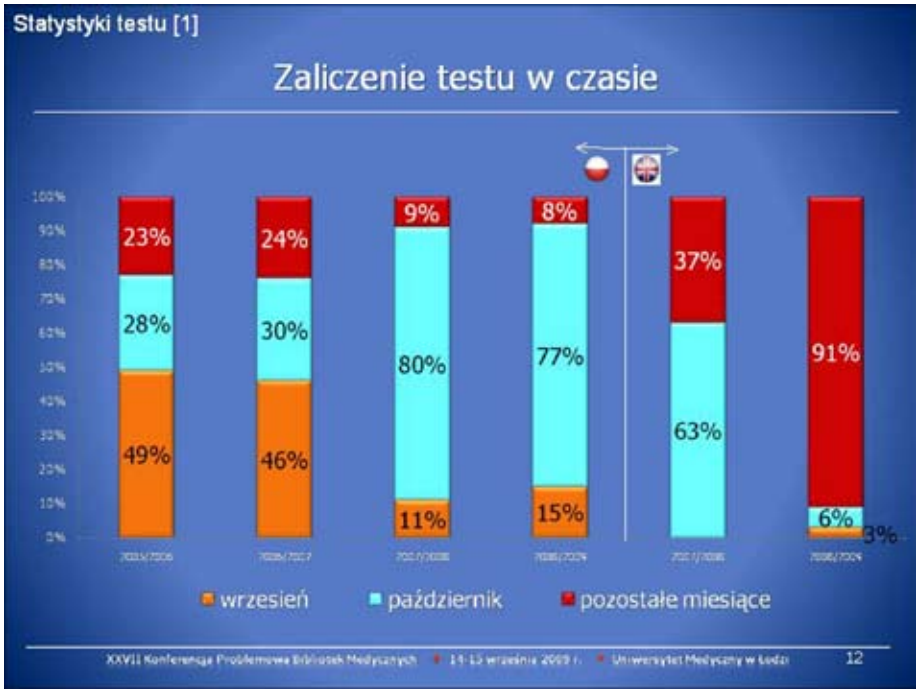
Statystyki testu [1]
Zaliczenie testu w czasie
23%
28%
49%
24%
30%
46%
9%
80%
11%
8%
77%
15%
37%
63%
91%
6%
3%
wrzesień
październik
pozostałe miesiące
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
12

Statystyki testu [2]
Procentowy udział osób, które zaliczyły test w pierwszej próbie
93%
93%
85%
84%
93%
94%
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
13

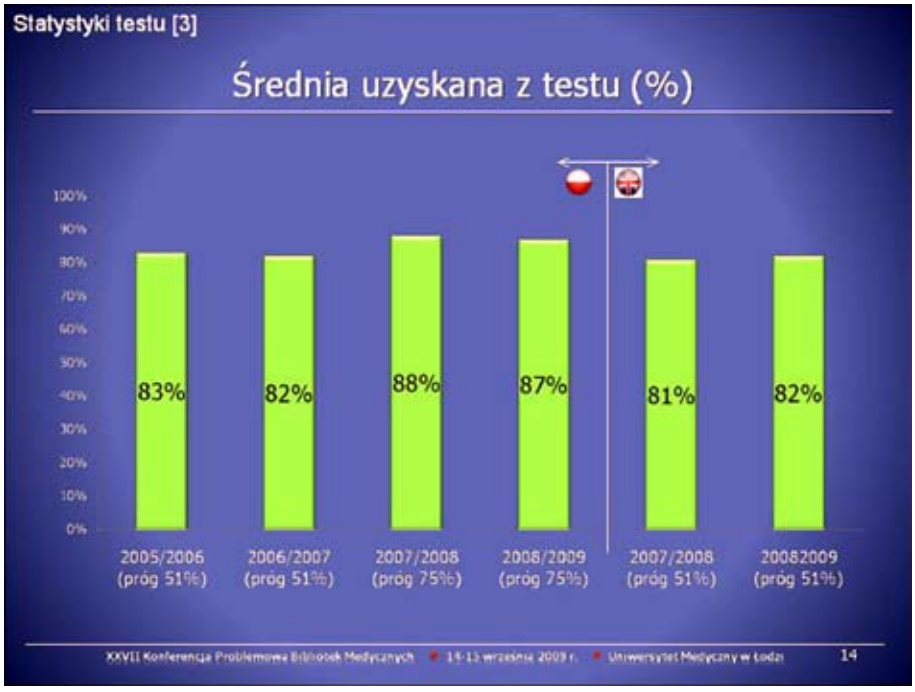
Statystyki testu [3]
Średnia uzyskana z testu (%)
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
83%
82%
88%
87%
81%
82%
2005/2006 (próg 51%)
2006/2007 (próg 51%)
2007/2008 (próg 75%)
2008/2009 (próg 75%)
2007/2008 (próg 51%)
20082009 (próg 51%)
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
14

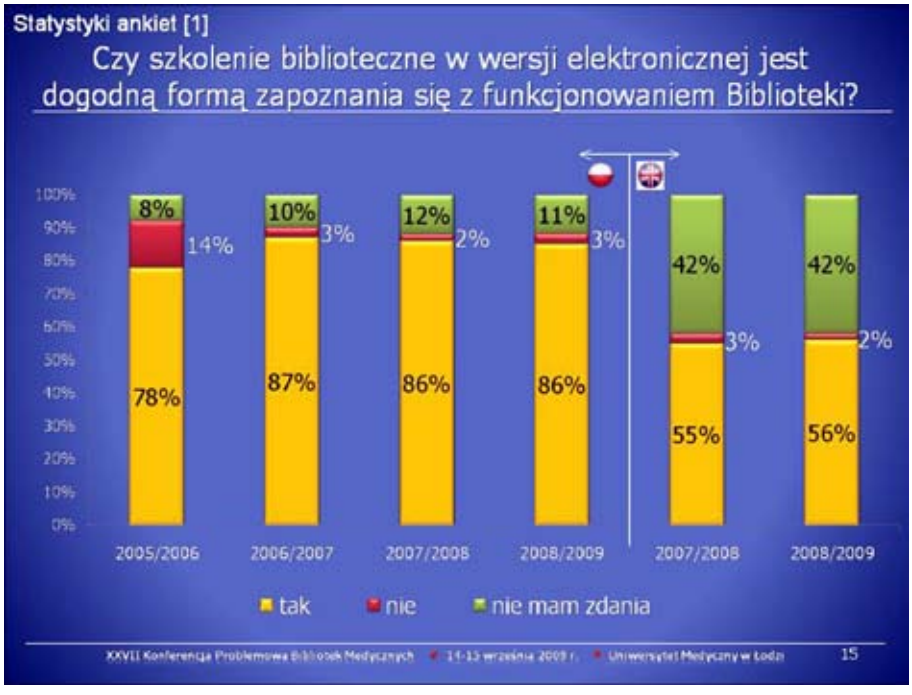
Statystyki ankiet [1]
Czy szkolenie biblioteczne w wersji elektronicznej jest dogodną formą zapoznania się z funkcjonowaniem Biblioteki?
100%
90%
80%
70%
60%
50%
40%
30%
20%
10%
0%
8%
14%
78%
10%
3%
87%
12%
2%
86%
11%
3%
86%
42%
3%
55%
42%
2%
56%
2005/2006
2006/2007
2007/2008
2008/2009
2007/2008
2008/2009
tak
nie
nie mam zdania
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
15

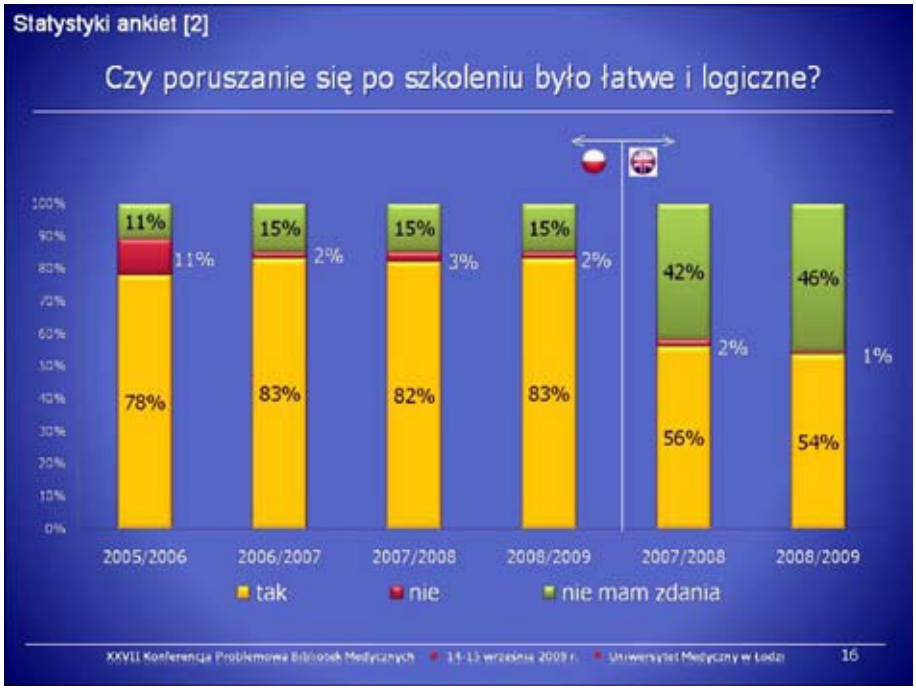
Statystyki ankiet [2]
Czy poruszanie się po szkoleniu było łatwe i logiczne?
11%
11%
78%
15%
2%
83%
15%
3%
82%
15%
2%
83%
42%
2%
56%
46%
1%
54%
2005/2006
2006/2007
2007/2008
2008/2009
2007/2008
2008/2009
tak
nie
nie mam zdania
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
16

Statystyki ankiet [3]
Czy treść szkolenia została przedstawiona w sposób zrozumiały?
13%
10%
77%
13%
2%
84%
12%
2%
86%
13%
2%
85%
43%
2%
55%
46%
1%
53%
2005/2006
2006/2007
2007/2008
2008/2009
2007/2008
2008/2009
tak
nie
nie mam zdania
XXVII Konferencja Problemowa Bibliotek Medycznych
17

Podsumowanie

Studenci akceptują zajęcia
w formie e-learningu,
taką formę uważają za dogodną
i bez problemów przyswajają
prezentowane w szkoleniu
treści

Doskonalenie szkolenia online

2009/2010 wprowadzenie ograniczenia ilości podejmowanych przez studenta prób zaliczenia testu do 3

następnie

podział szkolenia na moduły i wprowadzenie cząstkowych testów kontrolnych po każdym z nich - warunkiem przejścia do kolejnego modułu jest zaliczenie poprzedniego

przygotowanie szczegółowych ankiet pozwalających na uzyskanie bardziej miarodajnych opinii studentów o szkoleniu

Będziemy prowadzić nadal prace modyfikujące panel administracyjny szkolenia, aby jeszcze lepiej dostosować go do naszych potrzeb

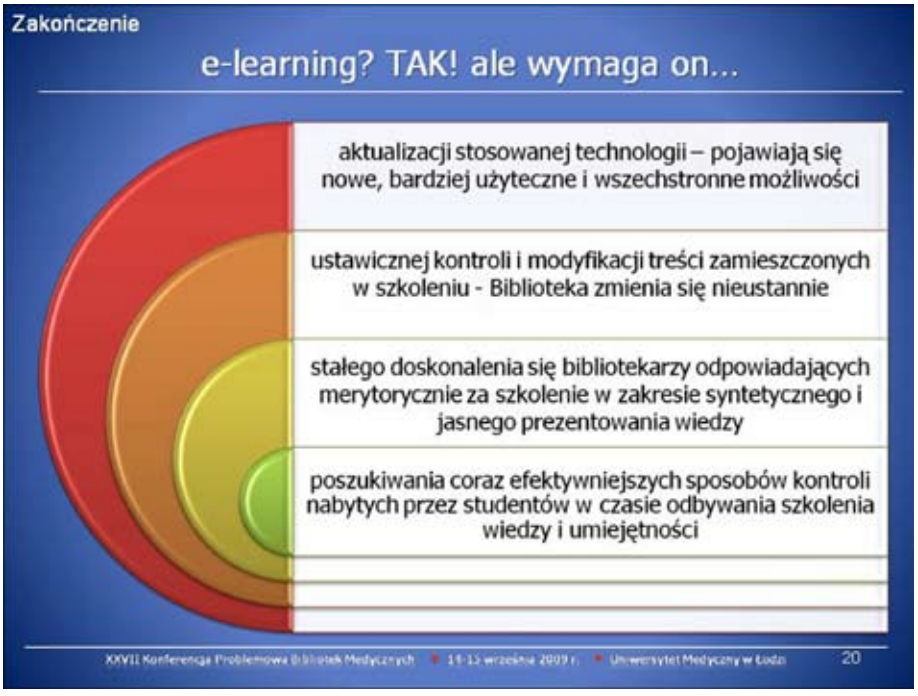

Mgr Aniela Piotrowicz
Poznań - UM

NAUKOWA INFORMACJA MEDYCZNA DLA DOKTORANTÓW I LEKARZY

Dydaktyka biblioteczna jest w ostatnich latach obecna na licznych konferencjach bibliotek medycznych w kraju i za granicą. Świadczy to o powszechnym zrozumieniu rangi problemu przez bibliotekarzy medycznych, odpowiedzialnych za organizację warsztatu pracy dydaktyczno-naukowej swoich środowisk. Nawet optymalne zabezpieczenie materiałów dydaktycznych i źródeł informacji, stworzenie dobrych warunków do nauki i udostępnienie technologii komputerowych nie gwarantuje optymalnego ich wykorzystania bez stałej edukacji użytkowników, prowadzonej przez